

ชื่อรายงานการวิจัย: การศึกษาพฤติกรรมการฟังวิทยุพระพุทธศาสนาวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช
ของพระสงฆ์และประชาชน

ผู้วิจัย: ผศ.ลำยอง สำเร็จดี, พระครูสิริรัตนานุวัตร, ผศ.ดร.

ส่วนงาน: วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ปีงบประมาณ: 2551

ทุนอุดหนุนการวิจัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการฟังวิทยุพระพุทธศาสนาวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช
ของพระสงฆ์และประชาชนครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงประชากรศาสตร์ของ
กลุ่มเป้าหมายผู้รับฟังรายการวิทยุ 2) เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงพฤติกรรมศาสตร์ของกลุ่มผู้รับฟังรายการ
วิทยุ ในด้านของความถี่ในการรับฟัง ช่วงเวลาในการรับฟัง และ รูปแบบรายการที่รับฟัง 3)วิเคราะห์
ข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูลที่รวบรวมและสังเคราะห์ได้กับรูปแบบรายการที่จัดอยู่ในปัจจุบันเพื่อให้ได้
ข้อมูลในการพัฒนารูปแบบการดำเนินการจัดรายการที่เหมาะสมกับผู้ฟัง

ผลการวิจัยเชิงพฤติกรรมจากการตอบแบบสอบถามเชิงปริมาณเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลด้าน
ประชากรศาสตร์ของผู้รับฟัง ข้อมูลเชิงพฤติกรรมศาสตร์ของผู้รับฟังอันได้แก่ความถี่ และรูปแบบการ
จัดรายการที่ผู้ฟังต้องการ แสดงให้เห็นว่า ผู้ฟังส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ช่วงอายุที่ฟังมากที่สุด คือ
18-24 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่า มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาทต่อปี
และส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกิจการหรือพนักงานเอกชนที่รับฟังวิทยุ ความถี่ที่รับฟัง คือ 1-5 วันต่อ
สัปดาห์ โดยฟัง 3-6 ชั่วโมงต่อวัน เวลาที่นิยมฟังคือตั้งแต่ 8.30-21.00 น. และปัจจัยที่ทำให้
ตัดสินใจในการรับฟังสถานี 3 อันดับแรก คือ การมีผู้ดำเนินรายการที่เหมาะสม ความชัดเจนของ
สัญญาณ และมีเรื่องราวบันเทิงที่ทันสมัยและเปิดเพลงใหม่ๆ รูปแบบของรายการที่ผู้ฟังนิยมและ
เลือกรับฟัง 3 อันดับแรก คือ รายการที่ผสมผสานสาระและบันเทิงแต่เน้นบันเทิงมากกว่า รายการที่
เน้นรายการบันเทิง เพลง และรายการสนทนาการ และผสมผสานสาระและบันเทิงโดยให้
ความสำคัญเท่าๆ กัน จะเห็นได้ว่าผลการวิจัยที่ได้นั้นแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการจัดรายการใน
ปัจจุบันของวิทยุสงฆ์นั้นยังไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมการฟังของผู้ฟังมากนัก

อย่างไรก็ตามทางเลือกหนึ่งที่สถานีวิทยุของพระสงฆ์สามารถเลือกมาประยุกต์ใช้ในรายการ
เพื่อตอบโจทย์ของสถานีและของสงฆ์ก็คือ การเลือกใช้ ศีกษะบันเทิง(Eduainment) ที่เป็นการ

ดำเนินงานที่มีเจตนาผสมผสานข้อมูลข่าวสาร และสาระความรู้ ในด้านต่างๆ เข้ากับความบันเทิง โดยมีเป้าหมายให้บุคคลได้คิด คำนึง รับรู้ และมีการประพฤติปฏิบัติตนในแนวทางที่พึงประสงค์ของสังคม โดยเป็นการชี้นำสังคมไปในทิศทางที่ต้องการได้ ในการช่วยเหลือสังคม หรือใช้ในการตอกย้ำภาพลักษณ์ที่ดีของของสงฆ์ และผู้รับสารก็ยังได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน น่าสนใจและได้นำเสนอความรู้ ให้สอดคล้องกับรสนิยมของผู้ฟังได้ ซึ่งก็ยังคงเป็นความต้องการที่แท้จริงของผู้ฟังที่ได้จากการสำรวจครั้งนี้